

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΤΑ ΚΥΠΡΙΑΚΑ, τόμος γ'.—Ἡ ἐν Κύπρῳ γλῶσσα ὑπὸ ΔΘ. Δ. Σακελλάριου Ἀγιοπετρίτου, καθηγητοῦ. Ἀθῆναι, 1868.

Τὰ Κυπριακὰ ἐμελλε ν' ἀποτελέσῃσι, κατὰ τὴν ἀγγελίαν, τρεῖς τόμους. Τούτων ὁ μὲν πρῶτος ἐξεδόθη τὸ 1855 ἔτος, καὶ περιεῖχε, καθ' ἃ βιβλιογραφοῦντες εἶπομεν τότε (1), τὴν ἱστορίαν τῆς Κύπρου· διὰ λόγους δὲ, τοὺς ὁποίους περιττὸν νὰ ἐπαναλάβωμεν, ἀνεβλήθη ἡ ἐξακολούθησις, καὶ μόλις μετὰ δεκατρία ἔτη ἐφάνη ἀντὶ τοῦ δευτέρου ὁ τρίτος τόμος. Ἀλλὰ διὰ τί αὕτῃ ἡ προτίμησις; ἡ ἐπιγραφή τοῦ ἀνὰ χειρὸς «*ἡ ἐν Κύπρῳ γλῶσσα*», καὶ τὸ ἐν κεφαλίδι αὐτοῦ σοφόκλειον ῥητὸν, «*τὸ μὲν ζητούμενον ἀλωτὸν, ἐκφεύγει δὲ τὰ μελούμενον*», λήγουσι τὴν ἀπορίαν. Καὶ τῶνόντι, ἐὰν ἐγκαίρως δὲν περισυνάξωμεν καὶ δὲν σχολιάσωμεν μάλιστα, κατὰ τὰς ἔτι ζώσας παραδόσεις, τὰ μνημεῖα τῆς γλώσσης, τῶν ἠθῶν καὶ τῶν ἐθίμων τῶν διαφόρων μερῶν τῆς Ἑλλάδος, τοσοῦτον ἀκάθεκτος ἡ ἀπὸ τινος ἐπιδρομῇ τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἡ εἰσβολὴ τῶν ξένων τρόπων, τοιαύτη δὲ καὶ ἡ ἀναμόρφωσις τὴν ὁποίαν ἐπιδιώκομεν ἐσωτερικῶς ἀσεβοῦντες πρὸς πάντα ἀδιακρίτως τὰ πάτρια, ὥστε πολὺς χρόνος δὲν θέλει παρέλθῃ καὶ τ' ἀμελούμενα θέλουσι παρέλθῃ μετὰ τοῦ χρόνου, καὶ ἡ ζημία, ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν ἰδίως, ἔσται πολλή· διότι τὸ λεξικὸν τοῦ λαοῦ περιέχει λέξεις καὶ φράσεις, τὰς ὁποίας οὐ μόνον μάτην ἀναζητοῦμεν εἰς τὰ γραπτὰ λεξικά, ἀλλὰ καὶ μετὰ πολλοῦ κόπου, ἀγνοοῦντες αὐτάς, ἀγωνιζόμεθα ν' ἀναπληρώσωμεν δι' ἄλλων ἀδοκίμων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

Ἰδοὺ διὰ τί τὸν τρίτον τόμον τῶν Κυπριακῶν προσαγορεύομεν μετὰ σπουδῆς, συγχαίροντες τῷ συγγραφεὶ διὰ τὴν μετὰ λόγου καὶ κρίσεως συλλογὴν, καθὼς καὶ διὰ τὴν μετὰ λόγου καὶ κρίσεως ἐρμηνείαν τῶν συλλεγέντων.

Περιέχει δὲ ὁ τρίτος τόμος μετὰ τὴν ἀξίαν σημειώσεως εἰσαγωγὴν τὰ ἑξῆς:

- α'. Γραμματικὴν τῆς κυπριακῆς γλώσσης.
- β'. Ἄσματα ἱστορικά, ἐρωτικά, ἐκκλησιαστικά κλ.
- γ'. Ναναρίσματα.
- δ'. Παίγνια.
- ε'. Καθηρογλωσσήματα.
- ς'. Παροιμίας.
- ζ'. Αἰνίγματα.
- η'. Παραμύθια.

θ'. Μνημεῖα γλώσσης τοῦ μεσαίωνα.

ι'. Συλλογὴν ἀρχαίων κυπριακῶν λέξεων.

ια'. Συλλογὴν νεωτέρων.

ιβ'. Συλλογὴν ξενικῶν.

Συνεκεφαλαιώσαμεν ἐπίτηδες τὰ ἐν τῷ ἀνὰ χειρὸς τόμῳ ἵνα πεισθῇ ὁ ἀναγνώστης περὶ τῆς σπουδαιότητος τοῦ βιβλίου. Ἦδη δὲ φέρε εἰπωμεν ὀλίγα καὶ περὶ τοῦ διανοητικοῦ ἐράνου ὃν συνεισέφερεν αὐτὸς ὁ Κ. Σακελλάριος, ἐράνου οὔτε εὐτελοῦς, οὔτε ἀκόπως καταρτισθέντος· διότι εἴτε γραμματικὴν συντάττει, εἴτε λέξεις ἐτυμολογεῖ, εἴτε ἄσματα καὶ μύθους ἐπαναλαμβάνει, δὲν περιορίζεται εἰς ἀπλὴν ἀντιγραφὴν, ἀλλὰ προβαίνει καὶ εἰς ὑπομνηματισμὸν, καὶ, τὸ δυσκολώτερον ἅμα δὲ καὶ περιεργότερον, εἰς σύγκρισιν πρὸς ἀρχαῖα ἀντίστοιχα εἶδη. Ὅθεν, ὅταν λόγου χάριν πραγματεύεται περὶ καταλήξεων, ἐναλλαγῶν, συναιρέσεως, συντάξεως, ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν τοιούτων, ἡ ὅταν διηγῆται παραμύθια ἢ ἀπαργέλλη ἄσματα, καταδεικνύει διὰ τοῦ παραλληλισμοῦ ὅτι ὁ μεταγενέστερος Ἕλλην καὶ ὁμιλῶν καὶ γράφων καὶ διηγούμενος ἀκολουθεῖ τοὺς αὐτοὺς κανόνας, ἐμπνέεται ὑπὸ τῆς αὐτῆς φαντασίας, ἐρμηνεύει διὰ τῆς αὐτῆς χάριτος τὸν ἐνδιάθετον λόγον, καὶ συνελόντι εἰπεῖν ἔχει τὴν αὐτὴν τάσιν, τὸν αὐτὸν τύπον τοῦ πνεύματος, φέρει τὴν αὐτὴν σφραγίδα τοῦ σκέπτεσθαι καὶ αἰσθάνεσθαι τῶν ἰδίων προγόνων. Ἡ συνέχεια τῆς γενεαλογικῆς ἀλύσεως παρίσταται προφανής. Ἐπραξε δὲ μετὰ Κοραῆν κατὰ τὴν συλλογὴν τῶν λέξεων, ἐπιστημονικώτερον τῶν πρὸ αὐτοῦ ὁμηοεισάντων τοιαύτας, οἵτινες διὰ τὸν φόβον μὴ παρερχομένου τοῦ χρόνου ἀπολεσθῶσιν, ἐσπευσαν νὰ καταγράψωσιν ἀπλῶς αὐτάς, ἀφέντες εἰς ἄλλους τὴν κατὰ γραμματικὴν ἐξέτασιν· καὶ μετὰ πολλὴν ἀναγνιστήτως μελέτην κατέδειξε τὴν συγγένειαν αὐτῶν πρὸς τὴν ἀρχαίαν, ἐνίοτε δὲ, ἀκολουθῶν τὸ νεώτερον σύστημα τῆς συγκριτικῆς ἐτυμολογίας, καὶ πρὸς σκανδικὰς, γερμανικὰς καὶ λατινικὰς παρέβαλε.

Τὰ δημοτικὰ ἄσματα, διεξοδικὰ τὰ πλεῖστα μέχρι καὶ πεντακοσίων ἐβδομήκοντα στίχων, εἰσὶ τὸν ἀριθμὸν τρία πρὸς τοὺς τριάκοντα. Τὸ πρῶτον αὐτῶν, τὸ ἐπιγραφόμενον «Πῶσις τῆς Κύπρου ὑπὸ τοὺς Ὀθωμανοὺς», ἀνάγεται εἰς τὸ τρίτον τεταρτημόριον τῆς ΙΣ' ἑκατονταετηρίδος, ὅτε Σελίμης ὁ Β' ἐξεπόρθησε τὴν Κύπρον. Καὶ τίς ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν Τούρκων δὲν ἐξεπόρθησεν αὐτὴν διὰ τὸ κάλλος βεβαίως καὶ τὸν πλοῦτον; Φοίνικες, Ἀσσύριοι, Ἕλληνες, Ῥωμαῖοι, Φράγχοι, Ἐνετοί. Πρὶν δὲ ἡ ἀποβῇ ὁ ὀθωμανικὸς στρατὸς, ὁ Σελίμης προσεκάλεσε τοὺς χριστιανοὺς νὰ παραδοθῶσιν, ἀπειλῆσας νὰ ἐξοντώσῃ αὐτοὺς διὰ γενιτσάρων ἐν περιπτώσει ἀντιστάσεως· ἀλλ' ὁ διοικητὴς, πεποιθὼς εἰς τὴν ἀνδρίαν τῶν Κυπρίων, ἀπεκρίθη μεγαλοφρόνως:

(1) Βανδ. τόμ. γ'. σελ. 437.

«Βάλλει καὶ νῦν γυναικάρους, βάλλω καὶ ἑγὼ γυναῖκες
«οἱ χρεῖταις καὶ ἀτροφαις, μένον ἀγκαστρωμέναις.»

Καὶ ναὶ μὲν δὲν κατάρθωσεν ἡ ἀνδρία τῶν Κυ-
πρίων νὰ κατὰγωνισθῇ τῆς ἀγρίας ὁρμῆς τοῦ μυριο-
πληθοῦς τῶν ἐναντίων στρατοῦ, ἀπέδειξεν ὁμῶς ὅτι
δὲν ἐμεγαλορρήμονει ὁ διοικητὴς εἰπὼν τὴν γεν-
ναιότητα τῶν Ἑλληνίδων ἀνωτέραν καὶ τῆς τῶν γε-
νιτσάρων· διότι, ὅτε ἀλωθείσης τῆς Νικοσίας τὸ
πῦρ καὶ ὁ σίδηρος ἐνέμοντο ἀνηλεῶς ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέ-
ρας τὴν χριστιανικὴν ταύτην πόλιν, αἱ γυναῖκες
φεύγουσαι τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὴν ἀτίμωσιν ἐρρί-
πτον ἐξυτὰς ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν οἰκιῶν καὶ συνετρί-
βοντο· ἄλλαι δὲ καὶ ἐσφαζόν ἰδίαις χερσὶ τὰς θυγα-
τέρας καὶ τοὺς υἱοὺς, ἵνα μὴ πεσόντες εἰς βαρβάρων
χεῖρας ἀτιμασθῶσι. Καὶ τις αὐτῶν, βαλοῦσα πῦρ εἰς
τὴν τρίτην τοῦ μεγάλου βεζύρου καὶ εἰς δύο ἐτέρας,
αἵτινες φέρουσαι πολυτιμώτατα φορτία χρυσοῦ, ἀρ-
γύρου, ἀδαμάντων καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις ὑπὲρ τοὺς
χιλίους νέους καὶ νέας ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων οἰκογε-
νειῶν, ἠτοιμάζοντο ν' ἀποπλεύσωσιν εἰς Κωνσταν-
τινούπολιν, κατεταρτάρωσεν αὐτάς.

Ἐκ τῶν ἐτέρων ἀσμάτων τὸ τρίτον (ᾄσμα Θεο-
φυλάκτου) καὶ τὸ τέταρτον (ᾄσμα Διγενῆ) ἀνάγον-
ται, κατὰ τὸν συγγραφέα, εἰς τὴν Ζ' ἑκατονταετη-
ρίδα· ἄρα εἰσὶ προγενέστερα μὲν τοῦ κατὰ τὸν ΙΑ'
αἰῶνα ἐπὶ Ἀννης τῆς Κομνηνῆς «ἀναπλεχθέντος
ὑπὸ τοῦ πλήθους ἐξ ἰδιώτιδος γλώττης» χάριν τοῦ
πατρὸς αὐτῆς·

«Τὸ Σάββατον τῆς Τυρινῆς χαρεῖς, Ἀλέξιε, ἐνόησέ το,
«καὶ τὴν δευτέραν τὸ πρῶτ' εἶπα καλῶς γράειν μου (1)»

πλησιέστερα δὲ τοῦ χρόνου τῆς συντάξεως τοῦ ἀρ-
χαιότερου ἐκείνου, δι' οὗ προσηγορεύετο ὁ αὐτοκρά-
τωρ προσερχόμενος εἰς τὸν ἵππόδρομον·

«Ἴδε τὸ ἔαρ τὸ καλὸν πάλιν ἐπανατέλλει,
«ἔξρον ὕγαιαν καὶ χαρὰν καὶ τὴν εὐημερίαν.»

Τὸ δέκκτον ἑξόδομον, τὸ ὁποῖον τάσσει ἐπίσης ὁ
συγγραφεὺς περὶ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, διηγεῖται τὴν
πάλιν τοῦ Διγενοῦς πρὸς τὸν Χάρωνα. Φαίνεται δὲ
ὅτι ὁ Διγενὴς αὐτὸς ἐθρυλλήθη ἀνὰ πᾶσαν Ἑλλάδα
καὶ μέσον Ἄργος, ὡς φοβερός τοῦ Χάρωνος ἀντίπα-
λος, διότι καὶ ἕτερα δύο ᾄσματα γινώσκουμεν συν-
τομώτερα μὲν, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν τοῦ Διγενοῦς ἀγῶνα
ἐκτραγωδοῦντα (2). Μὴ ἄρα εἶναι παρωδία τοῦ ᾠ-
θλου ἐκείνου, δι' οὗ ὁ διογενὴς Ἡρακλῆς ἤρπασεν
ἀπὸ τοῦ ἄδου τὴν Ἀλκησιν;

Μετὰ τῶν δημοτικῶν ἀσμάτων συγκαταλέγεται
καὶ τὸ τριακοστὸν τρίτον, ποιηθὲν τὸ 1833 ἐπὶ τινὶ
ἀποπειρᾷ ἐπαναστάσεως· ἐκ τοῦ παρκατιθεμένου ὁμῶς
πρώτου διστίχου ἐξάγεται ὅτι ὁ ποιήσας τὴν μὲν

καρδίαν εἶχε φιλοπάτριδα, λογιωτατιστικὸν δὲ τὴν
κρανίον.

«Ὀλυμπε ὅπου τὰ ὕψη τῆς γενναίας κορυφῆς σου,
«πρὸ αἰώνων τὰ σεμνύνει ὁ λαμπρὸς φύλαξ τῆς νήσου,» κλ.

Τὰ δὲ ἐρωτικά διστίχα εἰσὶ πολλάκις συνεβραμ-
μένα ἐξ ἑτερογενῶν ἐννοιῶν, πάντα ἀσχέτων πρὸς
ἀλλήλας, χάριν τῆς ὁμοιοκαταληξίας.

«Τὰ μέσφυλα τῆς μεσφυλέας μετροῦν τα μὲ τὸν κάρτε,
«ἔχε τὸν νεῦν σ' ἀάπη μου, ὅσον νὰ πᾶ καὶ νάρτω.»

Ἡ

«Περτίκιν ἐκουκκοῦρισεν ἔς τοῦ περβολλοῦ τὸν ὄχτον,
«καὶ ἀκόμη ἐν σ' ἐρίλησα καὶ ἔδωκαν με σὲ ἔρπον.»

Παράκεινται ὁμῶς καὶ τινὰ ὅλως πρωτότυπα τὴν
φαντασίαν, οἷον τὸ ἐξῆς·

«Ὅς μου καὶ μένα νὰ φιλῇ, μὲ ἐν καὶ ἀγόρασέ το,
«περὰ ἐν ποῦ τὴν μάναν σου καὶ κληρονόμησέ το.»

Πειστικώτερον ἅμα δὲ καὶ εὐφυέστερον ἐπιχείρημα
οὐδ' ὁ παρακρουστικώτερος τῶν δικηγόρων (καὶ τίς
παρακρουστικώτερος τοῦ υἱοῦ τῆς Κύπριδος;) ἐπενόησέ
ποτε· διότι ἀπὸ Εὐας μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων
ὅση καὶ ἂν ἐγένετο χρήσις ἢ κατάχρησις τῆς μητρι-
κῆς ἐκείνης κληρονομίας, ἔμεινε πάντοτε ἀκεραία,
ἀγήρατος, ἀνεξάντλητος, καὶ ἀκεραία, ἀγήρατος, ἀν-
εξάντλητος θέλει διαμείνει εἰς αἰῶνας αἰώνων. Κατὰ
τὸν ἀσθενῆ λοιπὸν τὸν ἐκλιπαροῦντα τὸ γλυκὺ φάρ-
μακον, κατ' οὐδὲν θὰ ἤλαττοῦτο ἡ κληρονομία τῆς
ἐκπροδίδου Κυπρίας ἂν συγκατένευε νὰ διαφιλεύσῃ
αὐτό.

Συλλογὴν περκαμυθίων φιλοπανηθεῖσαν πρὸ τοῦ
Κ. Σακελλαρίου δὲν ἐνθουμούμεθα ἄλλην, διότι ἡ τοῦ
Κ. Χάν μεταφρασθεῖσα ἐξεδόθη γερμανιστί. Ἐν τῷ
προμνημονευθέντι δὲ Ἀμαράντῳ κατεχωρίσθη ἐν καὶ
μόνον, *Τ' ἀθάνατο νερό*, διεξοδικώτατον, εἰκοσιεν-
νέα σελίδας κατέχον.

Τὰ ὀκτὼ παραμύθια τῶν *Κυπριακῶν* εἰσὶ περίερ-
γα διὰ τε τὴν πλοκὴν, τὴν γλῶσσαν, τὴν ἀφέλειαν
τῆς διηγήσεως καὶ τὸ ἠθικὸν συμπέρασμα.

Βασιλεὺς τις, λέγει τὸ πέμπτον παραμύθιον, ἔνκ
μόνον ἔχων οἶον ἐξεπαίδευσεν αὐτὸν ἐπιμελῶς· ἂν
ἔμεινεν σπουδὴ ποῦ νὰ μὲ τοῦ τὴν μάθη· ἔμεινάν
του μόνα τὰ φιλοσοφικά καὶ θέλησε νὰ τοῦ τὰ μάθη
καὶ κεῖνα. Συνήθροισεν λοιπὸν ἐκ περάτων φιλοσό-
φους, καὶ ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ἦσαν σοφοὶ καὶ ὁ νέος
ἐπιμελῆς, ἡ πρόδος ἐγένετο γιγαντιαίοις βήμασιν.
Ἀλλὰ τί δυστυχῶς συνέβη; Ὁ βασιλεὺς ἰδὼν ποτε
τοὺς φιλοσόφους κατηφεῖς ἠρώτησε τὴν αἰτίαν· καὶ
ἐπειδὴ ἤρνούντο ν' ἀποκριθῶσιν, ἀέθαλέ τους εἰς τὰ
δεινὰ, καὶ ἀποφασίσασιν νὰ τοῦ ποῦσι τὴν αἰτίαν.
Τί νὰ σοῦ ποῦμεν, ἀφέντη βασιλέα μας, πῦρσμεν
εἰς τὴν φιλοσοφίαν ὅτι τοῦ γυιῶ σου εἰς τὸν εἰκο-
σιν ἔνα χρόνον ἔτσι ἐννὰ γίνῃ ὁ θάνατός του ἀπὸ βό-
λιν. Πρὸς τὸ ἄκουσμα τοῦτο ἐλειποθύμησεν ὁ βα-
σιλεὺς· καὶ ὅπως σῶσῃ τὸν φίλτατον διάδοχον πρεσ-

(1) Ἀλεξιάδος βιβλ. Β'. 4. (2) Πανδ. τόμ. Δ' σελ. 621, καὶ
Ἀμαράντος ἦτοι τὰ ῥέδια τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος ὑπὸ Γ.
Εὐλαμπίου, ἐν Περουπόλει 1843, σελ. 26.

ἔταξε νὰ κατασκευάσῃ χρυσοῦν ὑάλινον κλωδόν, νὰ ἐξαρτήσωσιν αὐτὸν ἀπὸ μακρᾶς ἀλύτῃς, καὶ νὰ θέσωσιν ἐντὸς αὐτοῦ αἷωτροφίας γιὰ ὀκτὼ ἡμέρας καὶ λοῖτων λοῖτων βιβλία. » Τούτων πάντων παρασκευασθέντων εἰσήγαγε καὶ τὸν νέον εἰς τὸν κλωδὸν καὶ κατεβίβασεν εἰς τὴν θάλασσαν, παραγγείλας αὐτὸν νὰ σείσῃ τὴν ἄλυσιν ἔαν πρὸ τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν καθ' ἃς ἔμελλε νὰ μείνῃ ὑποδρύχιος ἐλάμβανέ τινα ἀνάγκην. Ὁ υἱὸς κατέβη καὶ, καθὼ φιλαναγνώστης, ἐπεξῆλθε πάντα τὰ βιβλία, πλὴν τοῦ Ψαλτηρίου. Ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶχον παρέλθαι αἱ ὀκτὼ ἡμέραι, ἀπεφάσισε ν' ἀναγνώσῃ καὶ αὐτό· ἀλλ' ἀναγινώσκων « βλέπει σ' ἑνὸς ψαλμὸν ποῦ ἐδιόδαζεν ὅπου ἔγραφεν, εἰς τὰ βῆχῃ τῆς χαλάσσης ἐκεῖ ἡ χεὶρ σου, Δέσποτα. » Ἀποῦ, ἀνελογίσθη πολλὰ ὀρθῶς, ἡ χεὶρ τοῦ Κυρίου εἶναι πανταχοῦ, καὶ εἰς αὐτοὺς τῆς θαλάσσης τοὺς μυχούς, τίς ἡ χρεὶς νὰ μένω ἐνταῦθα; Εὐθὺς λοιπὸν ἔσειτε τὴν ἄλυσιν, καὶ ἀνελκυθεὶς δὲν συγκατετέθη πλέον νὰ καταβῇ, ἀλλὰ παραμείνας εἰς τὸν ἄνω κόσμον ἐξεπλήρου ἐπιμελέστερον τὰ θρησκευτικὰ αὐτοῦ καθήκοντα. Κατὰ τὴν φιλοσοφικὴν προφητείαν, βολὴ πυροβόλου μικροῦ δεῖν ἀπέκτεινε τὸν βασιλοπαιδᾶ περιπατοῦντα· ἀλλ' ἡ πρὸς τὰ θεῖα εὐλάβεια ἔσωσεν αὐτὸν, καὶ οὕτω ἡ θρησκεία ἡγείρε νίκης τροπαιὰ καὶ κατ' αὐτῆς τῆς φιλοσοφίας.

Τοιοῦτο ἐν συνόψει τὸ ἔργον τοῦ Κ. Σακελλαρίου, πολλὴν ἔχον τὴν ἀξίαν, οὐ μόνον διότι πρῶτος αὐτὸς συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ συνεκδώσῃ διάφορα εἶδη ἄτινα μετὰ κόπου συνέλεξε καὶ ἡρμήνευσεν, ἀλλὰ καὶ τὸ κυριώτατον, διότι ἐξ αὐτῶν, τεταγμένων ὡς ἐν γραφικῷ πίνακι, γίνεται κατὰ πολλὰ γνωστὸς τῶν νεωτέρων Κυπρίων ὁ βίος. Ἐὰν ἐτίθετο ἀγὼν σκοπὸν ἔχων νὰ βραβεύσῃ πόνημα ὅμοιον τοῦ προκειμένου, τὸ γέρας ἔπρεπε βεβαίως ν' ἀπονεμηθῇ εἰς τὰ Κυπριακά. Τοιοῦτου ὁμῶς μὴ τεθέντος, τὸ Πανεπιστήμιον ὀφείλει καθ' ἡμᾶς ν' ἀναπληρώσῃ τὴν ἑλλειψιν, τιμῶν δι' ἡθικῆς ἀμοιβῆς τὸν τιμήσαντα τὴν ἡμετέραν φιλογολίαν φιλόπονον συγγραφέα.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΑΜΙΚΤΑ.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ.

(Ευνέχ. Ἰδε πολλ. 430, 431.)

46) Τὸν ἀράπη κι' ἂν λευκαίνῃς, ἄδικα τὸν κόπο χάνεις. — Βλ. Ἀριστοφ. Σφήκ. 1457.

Τὸ γὰρ ἀποσπῆναι χαλεπὸν φύσεως, ἢν ἔχει τις ἀτί.

Βλ. καὶ Δίωπ. μύθ. 75 καὶ 169.

47) Ἡ σκόλα ἀπὸ τὴν βιά τῆς γεννᾶ στραβὰ τὰ κουτάδια τῆς. — Βλ. Σοφ. Οἶδ. Τυραν. 618.

Φρονεῖν οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς.

48) Κατὰ μάνα κατὰ τάτα τὸ παιδί κ' ἡ θυγατέρα. — Πρβλ. Θεογν. 587.

Οὔτε γὰρ ἐκ σκίλλης ῥόδα φύεται, οὐδ' ὑάκινθος, Οὔτε ποτ' ἐκ δούλης τέκνον ἐλευθέριον.

Καὶ Πινδ. Πυθ. Η'. 44.

Φυᾶ τὸ γενναῖον ἐπιπρέπει
Ἐκ πατέρων παῖσιν λῆμα.

Βλ. καὶ Horat. Od. IV, 8'. 29.

Fortes creantur fortibus et bonis;
Est in iuvenois, est in equis patrum
Virtus, neque imbellem feroces
Progenerant aquilae columbarum. — Βλ. καὶ ἀρ. 19.

49) Μῆτε τὸ διάβολο νὰ ἰδῇς, μῆτε νὰ σταυροκοπηθῇς. — Παροιμία ἀντίστοιχος πρὸς τὸ Μηδὲν ἄγαν τῶν ἀρχαίων. — Βλ. Πλουτ. περὶ τοῦ ὅτι μάλιστα τοῖς ἡγεμόσι δεῖ τὸν φιλόσοφον διαλέγεσθαι, Β'. σ. 5 ἐκδ. Κορ. — (ἐλλ. βιβλ. παρεργ. Τομ. 6.)

Οἱ γὰρ Κύπριον φεύγοντες ἀνθρώπων ἄγαν
Νοσοῦσιν ἐμοῖς τοῖς ἄγαν θηρωμένοις.

Πρβλ. Ἀρχιλ. λείψ. 60, edit. Bergk.

Μῆτε νικῶν ἀμφάδων ἀγάλλῃς
Μηδὲ νικηθεὶς ἐν οἴκῳ καταπεσὼν ὀδύρεο.

50) Μαζὶ μὲ τὰ ξερά καίγονται καὶ τὰ χλωρά. — Βλ. Αἰσχ. Ἐπτὰ ἐπὶ Θήβ. 602.

Ἡ γὰρ ξυνεισθεὶς πλεῖον εὐσεβῆς ἀνὴρ
Ναύταισι θερμοῖς καὶ πανουργίᾳ τινὶ
Ὀλωλεν ἀνδρῶν σὺν θεοπτόσσε γέναι.

Πρβλ. Εὐριπ. Ἡλεκτρ. 1354.

Οὕτως ἀδικεῖν μηδεὶς θελέτω
Μηδ' ἐπιόρκων μέτα συμπλείτω.

Πρβλ. Εὐρ. Ἰων. 414.

51) Ἡ ἀλεπούς 'ς τὸν ὕπνο τῆς κοκορόπουλα ἐβλεπεν. — Οὕτω καὶ τις ἀλιεὺς παρὰ Θεοκρίτῳ λέγει (Εἰδύλ. ΚΑ'. 44)

καὶ γὰρ ἐν ὕπνοις
Πᾶσα κύων ἄρκτον μαντεύεται, ἰχθύας καγὼν.

52) Τὰ παχειὰ καλὰ κ' οἱ πλούσιοι φρόνιμοι. — Βλ. καὶ ἀρ. 27. — Τοιαύτην γνώμην ἐκφράζει ὁ σοφιστὴς Καλλικλῆς παρὰ Πλάτῳ (Γοργ. Τομ. 1, σ. 498, Steph. d. § 53) — « Καλ. Ἀλλὰ μὰ Δι' οὐκ οἶδ' ὅ,τι λέγεις.

» Σωκ. — Οὐκ οἶσθ' ὅτι τοὺς ἀγαθοὺς ἀγαθῶν ἡφῆς παρούσῃ εἶναι ἀγαθοὺς, κακούς δὲ κακῶν; » τὰ δὲ ἀγαθὰ εἶναι τὰς ἡδονάς, κακὰ δὲ τὰς ἀνίας;

» Καλ. — Ἐγώ γε.

» Σωκ. — Οὐκοῦν τοῖς χαίρουσι πάρεστι τὰγαθὰ, καὶ ἡδοναί, εἴπερ χαίρουσιν;

» Καλ. — Πῶς γὰρ οὐ;

» Σωκ. — Οὐκοῦν ἀγαθῶν παρόντων ἀγαθοὶ εἰσιν οἱ χαίροντες;

» Καλ. — Ναί. — »